Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry:n lausunto talousvaliokunnalle
Asia: HE 131/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

KULTA ry kiittää näkymää koko kulttuuri- ja taidealan avaamiseen

Tiivistelmä lausunnosta: Pidämme koronatodistusta tervetulleena vaihtoehtona tapahtumarajoituksille. Esitämme käytännöllisiä huomioita lipuntarkistukseen suunniteltujen laitteistojen soveltuvuudesta koronatodistuksen tarkastamiseen, jotta lainsäädäntö olisi tarkoituksenmukaista.

Koronatodistus on tervetullut vaihtoehto rajoituksille

Pidämme tervetulleena ja huojentavana hybridistrategian yksiselitteisesti muotoiltua päätöstä luopua kaikista rajoituksista, kun 12-vuotiaiden 80 % rokotekattavuus saavutetaan tai kaikilla halukkailla kohderyhmään kuuluvilla on ollut mahdollisuus saada kaksi rokoteannosta. Tämä luo viimein ennakoitavuutta, varmuutta kulttuuri- ja taidealalle. Nyt tiedämme, että voimme välttää elinkeinon, työn ja toimeentulon kannalta tuhoisat tapahtumarajoitukset ja siirrymme selvin, yhteisin askelin kohti normaalia kulttuuri- ja iltaelämää.

Koronatodistusta kuitenkin tarvitaan siltä varalta, että korona jälleen kerran meidät yllättää. On tärkeää, että mikäli paikallisesti tilanne heikkenee, ovat harrastukset ja kulttuuririennot ihmisille järjestettävissä, vaikka epidemiatilanne paikallisesti heikkenisi. On kuitenkin ollut tiedossa, ettei kulttuurin ja taiteen kieltämisellä ole ollut mittavaa vaikutusta koronan torjumiseen tilanteessa, missä muut elinkeinot ja ihmisiä yhteen kokoavat toimet ovat olleet sallittuja. Niinpä vastuullisesti toimineiden, rokotettujen ihmisten kulttuuriosallistumisen varmistaminen on tällä hetkellä oikeudenmukaista yhteiskuntapolitiikkaa. KULTA ry kannattaa hallituksen esityksen mukaisen koronatodistuksen säätämistä vaihtoehdoksi yleisötilaisuuksien rajoituksille

Koronatodistuksen tarkistukseen liittyvistä käytännön seikoista

Esitämme muutama käytännön huomiota, jotta lain soveltamisessa ei päädytä epätarkoituksenmukaiseen tilanteeseen. Lippuyhtiöillä on tapahtumiin soveltuvat elektroniset lukijalaitteet, joiden lukijaskannereilla luetaan viivakoodit. Viivakoodin luenta on olemassa olevaa ja yhteiskunnassamme yleisesti vakiintunutta tekniikkaa, esimerkiksi kaupan alalla. Yli sadan osallistuja tapahtumissa sujuvaa sisäänottoa ei ole mahdollista tehdä kännykkäsovelluksella viivakoodia lukien, vaan toimiakseen järjestelmä tarvitsee tehokkaat skannerit ja ohjelmistot. Lippuyhtiöt ovat jo valmiiksi investoineet tähän tekniikkaan ja kehittäneet lipuntarkastukseen sopivia ohjelmistoja.

Lippuyhtiöt arvioivat, että yhdellä työntekijällä kuluu 1 000 osallistujan lipuntarkastukseen aikaa noin tunti normaalissa toimintaympäristössä yhdellä lukijalla ja henkilöllä. Laitteiden ja työntekijöiden määrä tulisi viisinkertaistaa, mikäli vakiintuneella lipuntarkastussovelluksella ei voisi tehdä samalla sekä pääsylipun, että koronatodistuksen luentaa. Aika- ja työntekijäresurssin tarve olisi moninkertainen esimerkiksi 10 000 tai 40 000 osallistujan tapahtumissa. Tällöin kulut kasvaisivat niin isoiksi, että tapahtumien taloudellinen kannattavuus kärsisi merkittävästi.

Lippuyhtiöiden (esim. Lippu.fi ja Tiketti) lipuntarkastukseen suunnitelluilla laitteistoilla on jo nyt mahdollisuus tarkastaa myös koronatodistus. Lukuohjelmisto ottaa Euroopan koronapassirekisterin avoimeen rajapintaan yhteyden ja näyttää todistuksen oikeellisuuden. Jos todistusta ei voida hyväksyä, antaa järjestelmä tästä tiedon, ja jos voidaan hyväksyä, sovellus näyttää lipuntarkastajalle henkilön nimen ja syntymäajan. Käsiteltyjä tietoja ei tallenneta.

Hallitus esittää, että todistuksen tarkastaminen tulee toteuttaa siten, että toiminnanharjoittaja käyttää siihen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hyväksymää lukijaohjelmaa. Esitämme, että tämä hyväksyntä myönnetään viipymättä myös niille tapahtuma-alan vakiintuneille alihankkijoille, jotka vastaavat tapahtumien lipunmyynneistä ja kulunvalvonnasta. Näin lain tarkoitus toteutuu.

Helsingissä 23.9.2021

Rosa Meriläinen
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry